

Izhaja vsak dan, izvenredno ob 5 popoldne.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsak dan pošilja uredništvo lista. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo in rokopi si se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Stefan Godina. Listnik konsorcijski lista „Edinosti“. — Tisk tiskarne „Edinosti“, vpisane zadruge z omejenim poverljivostjo v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Prejemniki: Za celo leto K 24.—
Za pol leta „ 12.—
Za tri mesece „ 6.—
Za tedensko izdajo za celo leto 2-60
Za pol leta „ 2-60

Z nemško-francoskega bojišča.

Bitka pri Dunkirchenu.

BERLIN, 20. (K.) »Lokal-anzeiger« javlja iz Kodanija: Od Dunkirchena se slišati od večeraj silno gromenje topov. Glas se, da se porablja torpedovke in topnjače preko Kanala sem.

Boji v Belgiji.

AMSTERDAM, 20. (K.) »Nieuw van den Dag« javlja iz Saas van Genta dne 19. t. m.: V Blankenburgu je bilo 3000 belgijskih vojakov in 2000 mož mestne brambe, ko so došli Nemci. Moštvo je bilo popolnoma presenečeno, da ni moglo ubežati.

LONDON, 20. (K.) Med angleškimi padlimi je tudi generalmajor Herbert Hamilton.

BERLIN, 20. (K.) Wolffova pisarna: Ker so Brügge in Gent Nemci vzeli brez boja, niso poslopja umetniških zbirk v Brügge trpela nikake škode.

O boju v Severnem morju.

LONDON, 20. (K.) Križarka »Undaunted«, kakor tudi štirje rušitelji, ki so dne 18. t. m. dospeli v Harwich, poročajo o boju v Severnem morju sledeče:

Ostali smo Harwich v soboto, da smo vršili patrolsko službo. Posrečilo se nam je prisiliti nemške ladje k boju, ki so se hrabro borile proti premoči. Veliki topovi »Undaunted« so začeli s streljanjem na pet milj. Križarka, ki so jo branile spremljajoče ladje pred napadi s torpedi, je naperila svoj ogenj proti dvema sovražnim torpedovkama, dočim so angleški rušitelji dajali opravka drugim.

Nemške torpedovke so se potopile ena za drugo, boreč se do zadnjega. Boj je trajal uro in pol.

ROTTERDAM, 20. (K.) Kakor javlja »Rotterdamsche Courant«, trdi kapitan norveškega parnika »Drotting Sophia«, ki je bil priča boja na morju, da je dobro videl, da je bil tudi angleški rušilec zadet po torpedu ter da se je iz notranjosti dvignil oblak dima, iz česar sklepa kapitan, da je kak kotel eksplodiral.

AMSTERDAM, 20. (K.) »Nieuw van den Dag« javlja iz Stuisa: Na različnih mestih jugozapada otoka Seeland je bilo čuti močno gromenje topov. Trdilo se je, da gromenje prihaja od angleških vojniških ladij, ki obstreljujejo Ostende.

Isti list javlja iz Vlissingena: Nemška posadka v Brügge se kaže izredno dobrohotno nasproti prebivalstvu. Vlada popolen mir. Nemci da so dobili izdatnih ojačenj.

Portugalski parlament

LONDON, 21. (Kor.) Reuterjev urad poroča iz Lizbone: »Pair« poroča, da se zbornici snidejo v sredo. Za sredo ali četrtek se pričakuje kabineta kriza. Freire Andrade prevzame nato sestavo kabineta, v katerem bodo zastopane vse politične stranke.

Vstaško gibanje v Kaplandiji.

LONDON 21. (Kor.) »Times« poročajo iz Kapstadta od 18. t. m.: General Hertzog je odklonil obsodbo polkovnika Maritz in tudi sam ni stopil na stran vlade, kar je vzbudilo splošno ogorčenje. Dopsis med Bothom in Hertzogom kažejo ravnanje Hertzogovo v še nepovoljniji luči. Botha je pisal, da so pogajanja z vodjem upornikov nemogoča.

General Borojević o vojnem položaju.

DUNAJ, 20. Vojni poročevalec lista »Wiener Allgemeine Zeitung« je bil v soboto sprejet pri arhivnem poveljniku generalu pehote Borojeviću. Delavna soba generalova je urejena popolnoma preprosto, kakor tudi drugi prostori, ki rabijo generalu Borojeviću. General je toplo pozdravil častnike in dejal: Znano mi je, da je javnost razočarana, da uspehi ne prihajajo mah na mah, kakor se je pričakovalo. Bitka pri Rossbachu je trajala pol ure, pri Gravelotti pol dneva, pri Sedanu en dan in vse te bitke so se končale s katastrofo za izgubljačo stran. Jaz sem pri Lvyovu pet, preden se je položaj razvil. In na Francoskem traja bitka že več tednov. Nasprotno je obleganje Sebastopolja trajalo štiri do šest mesecev, dočim so sedaj najmočnejše trdnjave padle v 2 do 8 dneh.

Vojna je postala tehnično vprašanje. — Praviim popolnoma odkrito: če bi Rusi imeli našo infanterijo, bi bili danes že na Dunaju, in ko bi imeli mi artiljerijo, tako močno, kakor je ruska, bi bili sedaj v Kijevu. Vojna sredstva so se predrugačila ljudje pa so ostali isti. Le od njihovih živ-

cev se danes zahteva več. Videli ste gotovo vojaka iz ljudstva v boju in ste gotovo videli, kako izborni človeški material imamo. Toda človeški material Rusov je ogromen. Stali smo Rusom ob začetku vojne nasproti v razmerju 1:3, sedaj stojimo v razmerju 1:2 in končno bomo stali v razmerju 1:1. Tedaj pride odočitev s katastrofalnim pojavom, kakor sem tudi trdno prepričan, s silajno zmago našega orožja. Do tedaj se more javnosti le svetovati: potrpljenje, potrpljenje, potrpljenje! Ali bo trajalo štiri tedne ali štiri mesece, ne more reči nihče.

Proti nemškim in avstrijskim državljanom na Angleškem.

LONDON, 21. (Kor.) »Daily Mail« piše: Nimamo simpatij do uprizoritve hudih naskokov, kakršni so se dogodili v Depfortu in drugje na prodajalne, katerih lastniki nosijo nemška imena. Zanašamo se, da ukrenej oblasti vse potrebno, da preprečijo ponovitev takih dogodkov, zanašamo se pa tudi, da se bodo spominjale, da poulična drhal vselej začne nastopati, kadar vlada predaleč zaostane za javnim mnenjem. Ljudstvo je bilo prekomerno razdraženo zaradi malomarnosti, ki jo kažejo uradniški napram Nemcem in Avstrijcem v naši sredi. Vsa v Veliki Britaniji so mučeni Nemci ali Avstrijci pomenja ogroževanje naše varnosti in bi se mu morala nemudoma odvzeti možnost, da bi nam škodoval. To je edina gotova pot, da se prepreči izbruhi ljudskega razburjenja.

»Daily Chronicle« piše: Doznavamo, da se nameravajo nove odredbe proti vsem se neinterniranim nemškim, avstrijskim in ogrskim državljanom. Kakor zagovarjamo poostreitev previdnostnih odredb proti vohonom, upamo, da vlada ne bo odobrvala politike brezobzirnega preganjanja, ki bi metale v en koš nedolžne in krivce.

Prepoved izplačevanja proti Angliji.

BERLIN, 20. (K.) Državni zakonik objavlja naredbo, po kateri se more porabljeni prepoved izplačevanja proti Angliji potom povračil na Francijo, francoske kolonije in vnanje posesti.

Novo finančno operacijo na Pruskem.

BERLIN, 20. (K.) Pruske deželne zboru bo predložil ob sestanku dne 22. t. m. zakonski načrt, ki pooblašča finančnega ministra v izdajo zakladnih nakaznic do 1.500.000 mark.

Bolgarska in sedanja situacija.

BERLIN, 20. (K.) Po »Kreuzzeitung« priobčeni, iz peresa znanega orijentalista in izsledovalca Bolgarske, profesorja Straussa, došli članek »Bolgarska usodna ura« se v tukajšnjih političnih krogih mnogo opaža, ker se v marsikateri točki strinja s tukaj vladajočimi naziranjmi o položaju Bolgarske napram novi situaciji.

Profesor Strauss izhaja iz temeljne ideje, ki jo tudi v Nemčiji smatrajo za pravilno, da je pridruženje Bolgarske k politiki, centralnih vlasti ne le v interesu, marveč absolutna potreba za nadaljni razvoj te dežele.

Nadvojvoda Fran Salvator v Zagrebu.

ZAGREB, 20. (K.) Nadvojvoda Fran Salvator je popoldne v spremstvu bana nadaljeval z ogledovanjem bolnišnic in tukajšnjih naprav za oskrbo ranjencev.

Ustoličenje rektorja na nemškem praškem vseučilišču za leto 1914/15.

PRAHA 20. (Kor.) Danes je bil na nemškem Karl Ferdinandovem vseučilišču slavnostno ustoličen rektor za l. 1914/15, profesor grškega starinarstva, dr. Henrik Svoboda.

Žitni trg.

DUNAJ 20. (Kor.) Pšenica, rž, ječmen vzdržljivo, koruza krepkejša, oves vzdržljivo. Vreme oblačno.

VRATISLAVA 20. (Kor.) Pšenica 25,50, rž 23,50, oves 21,20.

Vpokilicnje črne vojske.

K črnovojskiškemu službovanju pod orožjem, bodo vpoklicani:

Črnovojskiški obvezanci, rojeni v letih 1878. do inkluzivno 1890., ki so bili pri naborih za nesposobne (»waffenunfähig«), ali pa potom superarbitracije odpušteni iz vojaške, oziroma orožniške službe in katere bo pregledovalna komisija spoznala za sposobne, da služijo v oboženi črni vojski.

K pregledovanju ni treba priti:

1. onim, ki že služijo v črni vojski — oboženi ali neobženi — ali pa se nahajajo v drugi aktivni vojaški službi;
2. zdravnikom (doktorjem medicine);
3. vojaškim gazistom, ki so vpokojeni, ali pa se nahajajo »izven službe« (ausser Dienst) ter vsem onim, ki so služili vojake, pa se nahajajo v državni oskrbi;
4. onim, ki so radi hlab za vsako službo in tudi za črno vojsko nesposobni, ako imajo črnovojskiško odpustnico, ali pa certifikat, da so črnovojskiške službe opušteni, oziroma, ki so bili že svoj čas iz nabornih seznamov izčrtani;

5. onim, ki so bili že za časa njihove črnovojskiške obveznosti potom superarbitracije spoznani za nesposobne (waffenunfähig);

6. osebam, katerim manjka roka ali noga, ki so slepe na obo očesa, gluho nemim, kretenom, sodnijsko proglašanim blaznem in idiotom, v kolikor niso bili že prej spoznani za nesposobne in končno tudi drugim, na umu bolnim in epileptikom ako se predlože komisiji tozadevni dokazi.

Pregledovanje se vrši v času od 16. novembra do 31. decembra t. l. Kraj, dan in ura se še posebej razglasi.

Črnovojskiški obvezanci imajo prosto vožnjo do kraja, kjer posluje pregledovalna komisija in nazaj. V to svrhu pa si je treba preskrbeti do 31. oktobra od občine bivališča črnovojskiško legitimacijo.

Črnovojskiški obvezanci, ki prebivajo v drugem političnem okraju, kakor v onem, v katerem se nahaja njihova domovinska občina, se morajo na vsak način do vstevši 31. oktobra t. l. prijaviti na županstvu (magistratu) občine svoje bivališče s primernim dokumentom (krstnim listom, domovnicom, delavsko knjigo itd.) ter dobe tam črnovojskiško legitimacijo.

To legitimacijo (črnovojskiško legitimacijski list) je dobro hraniti in prinesiti k pregledovanju seboj.

Oni črnovojskiški obvezanci, ki se — radi nepremagljivih zaprek, ne morejo postaviti na zanje določen dan pred pregledovalno komisijo, bodo morali priti k naknadnemu pregledovanju, glede katerega izide poseben razglas.

Vpokilicanje pod zastavo.

Oni črnovojskiški obvezanci, ki bodo spoznani za sposobne, bodo pozneje poklicani pod zastavo. Pri pregledovanju bodo izvedeli, kam da so prideleni.

Oni črnovojskiški obvezanci, ki uživajo ugodnosti v smislu § 29. brambnega zakona — posvečeni duhovniki, duhovniški kandidati zakonito priznanih veroizpovedanj — ne bodo služili pod orožjem. Javiti se morajo pred pregledovalno komisijo z dokumenti kateri dokazujejo to lastnost.

Črnovojskiški obvezanci, ki so v smislu brambnega zakona dokazali svojo znanstveno usposobljenost za enoletno prostovoljstvo že pri svojem časnem naboru, ali pa jo dokažejo sedaj pred pregledovalno komisijo, dobe dovoljenje, da nosijo enoletniške oznake tudi v črni vojski.

Kdor bi se ne pokoril tem določbam, bo strogo kaznovan na podlagi določb zakona.

Spomin.

Od XVI. stoletja pa do danes je vodila Avstrija mnogo in krvavih vojen s Francijo. Vse te vojne, počenši iz časa francoskega kralja Frana I. pa do onih v polovici XIX. stoletja na italijanskih poljnah pod Napoleonom III., so imele eno stalno in zanimivo karakteristiko: ni ena teh vojen ni zapustila nikake trpkosti med tema državama in njunimi narodi. Nasprotno: v vsem razdobju teh štirih stoletij daje se iz zgodovine ugotoviti dejstvo, da, čim je bila vojna končana, so takoj nastopili prirščni, iskreni diplomatski odnosi med obema državama, a naravnost intenzivni in obsejni gospodarski in duševni odnosi med njunimi narodi. V podkrepljenje te trditve ne treba sezati v predalno minolost; zadostja nam za to tudi perioda vladanja sedanega našega siivolasega vladarja. Ob vseh evropskih krizah in zapletitajih, počenši leta 1904, po poznani konferenci v Algecirasu, se ni nikjer v Evropi lete cesarja in kralja Frana Josipa omenilo z večim spoštovanjem, bilo v diplomatskih krogih, bilo tudi v publicistik, nego je bilo to ravno v Franciji.

To dejstvo je tem značilnejše, ker

Poročnik v rezervi 81. pešpolka, Aleksander Stern je kot medicinar v očiglednem delu, da ni bilo sanitetnega oddelka pri rokah, v hudem ognju obvezoval ranjene lastnega bataljona in one drugih oddelkov, ne zmešane se za veliko lastno nevarnost.

Dobil je v poplačilo »signum laudis« na traku vojaškega zaslužnega križca.

Przemyslski poveljnik o oblegi Przemysla. Dopolnil budimpeštanskega lista »Alkotmanyia« je govoril s poveljnikom v Przemyslu, podmaršalom Kusmanekom, ki je izjavil o obleganju trdnjave sledeče: 21dnevno obleganje od 18. septembra pa do 8. oktobra je imelo zame sedem pomembnih dni. 18. septembra se je začelo obleganje, 2. oktobra je prišel ruski odposlanec, 4. oktobra se je slovesno praznoval cesarjev god, 5. oktobra se je obleganje poostrišlo, 7. je doseglo višek, 8. pa je zopet oslabelo. Od ponedeljka pa do srede, to je od 5. do 7. oktobra sem preživel najkritičnejše ure mojega življenja. Toda s takimi četami in takim častniškim zborom smo morali zmagati.

Na vprašanje, kje je bilo obleganje najsilnejše, je odgovoril poveljnik: Povsod je bilo močno, toda jugovzhodno pri Biko-wopcih in na jugu pri Ožikowski in Dumloviczech je bilo posebno silno, najhuje pa proti Siedlski. Šrapneli pa so leteli tudi v mesto. Ko sem stopil na ulico, so me pozdravljale granate. Neki ruski podpolkovnik mi je rekel: »Przemysl in trdnjava bosta najpozeje v dveh ali treh dneh naša.« — »Se je pač zmotil,« je rekel poveljnik smeje. Poveljnik je poudarjal izborni tehniko sovražnikovo. Pehoto so očividno posebej urili v naskoku na trnjava, artiljerija pa strelja mojskrsko. Za silo ruskega napada, ali pravzaprav za dobroto naših oklopnih oblog govori dejstvo, da smo na eni utrdbi ugotovili 300 zadetkov. Razpoloženje naših čet je bilo izborni. Niham besedi, da bi primeroma označil vrlino teh ljudi; rečem le eno: »Popolnoma so zaslužili pohvalo Njegovega Velikanstva.«

V kraljevem gradu v Antwerpnu. Takoj po padcu Antwerpna je bila nekaterim vojnim poročevalcem prilika, da so mogli obiskati grad, ki ga je kraljeva rodbina na ravnokar zapustila. Tu dobljene urise opisuje neki vojni poročevalec tako-le: Naključje je hotelo, da sem poznal kustosa malega gradu, v katerem je kralj na Place de Meir preživel zadnje ure v svoji deželi. To je mal, ozek patricijski grad, ki ga je ustvaril dozor ukus v sredi 18. stoletja. Pustili nas so s par kolegi v prostoru, kjer smo mogli še z ganotjem gledati sledi histričnega odhoda. V vseh sobah so bili prirejeni namizni telefoni, ki so, v kričečem nasprotju s mirnostjo in pridruženim dinom stare kulture, spominjali na pomožna sredstva razburjenega novega časa. Na kraljevi pisalni mizi so bili še papirji in odprti črnilnik. Poleg mape za pisma ena številka »Kölnische Zeitung«, v kateri je bil podčrtan članek: »Resnica o Löwen«. V spalnici sobi postelja ni bila več urejena. Poleg je bila soba male princese Marije - Josee. Na nočni omari je ležalo nekaj ovencelga cvetja. Na kamini skatljica s taničnim prahom. Fina izokrožen napis »S. A. R. Madame La Princesse Marie - Josee de Belgique«. Na otroške sanje male princese so ti dnevi gotovo padli kakor ostra slama. Blazna naglica in solze sobarice, žalost očeta in beg — vse to je moralo vreči svoje senice na to doslej solnčnojasno detinstvo...

Posledice alkohola. Nemške rezervne topničarje Leikuma je vojno sodišče v Kielu obsodilo radi dejanskega napada na bojišče, vojaške nepokorščine in žaljenja predpostavljanih na deset let in mesec dni ječe. Kakor mnogokrat je bil vsemu temu vzrok — šnops. Zagrešil je te izgrede v popolni pijanosti ter si tako nakopal hudo kazen. Na vzkljeni razpravi pri višjem vojnem sodišču tretjega armadnega zbora so pa izvedenci izpovedali ugodno za topničarja, vsled česar se je moral vporabiti kazen izključitve 15. drž. vojnega kazenskega zakonika. Zato so v glavnih točkah obtožbe opustili in je bil obsodjen le radi nepokorščine in žaljenja straž na 4 tedne strogega zapora. Torej mesto 10 let le 4 tedne. To naj bi bilo vsem v svarilo, da ne bodo pili več žganja, ki je že toliko ljudi spravilo v nesrečo.

Brez imena! »Ranjene brez imena« — tako je stalo na križu na vojaškem pokopališču. Kako tragično usodo nam predočajo te tri besede! Osmajljen in zapuščen od vseh, tam zunaj v tujem svetu, dač od dragih svojcev umirati, odhajati v grob, ne da bi kdo jokal po pokopniku — ptujec, neznanec, brez imena med tolikimi prebivalci mesta mrtvecev! V bolnišnico Radecke križa v Zagrebu so prinesli pred nekaj tedni ranjenca v stanju nezvednosti. Se poveljnik transporta ga je izročil — brez imena! Nosičlec ranjenec, ki so ga bili pobrali med drugimi ranjenci niso mogli najti njegove kapsule z legitimacijo. 11 ur po dohodu v mesto je ranjenec vojak izdihnil. Preiskava siromašnega njegovega imetja je spravila na dan od potu zamazano, zelo poškodovano fotografijo umrlega, in pa eno pismo brez kuverte, ki mu je je pisal neki sorodnik na Češkem. — Na potu na pokopališče ga je spremljalo nekaj vojakov. Na svežo gomilo so zasadili križ z napisom: »Ranjene brez imena«. Uprava bolnišnice je poizvedovala po svojih vojaka. Dala je napraviti reprodukcijo fotografije ter jo poslala občini, v katero se je utegnil muditi pisec onega pisma. Kmalu je prišel odgovor. V tujini umrl vojak je bil infanterist Josip Neubert nekega polka iz Češke in občina je obvestila svoje o smrti njegovi. Ko je mati poročila prve solze po edinem sinu, je ta že spal v večnem miru v hladni zemlji. Te dni je izginil zagonetni napis na križu.....

Razne politične vesti.

Stari in mladi vojskovodje. Pripoznanje, ki se je splošno izrekalo nemškemu generalu Hindenburgu za način njegovega vojevanja, se je izpreobrnilo skoro v strmenje, ko se je doznalo, da je ta vojskovodja že star in leta že umirovljen general, ki ne bi bil gotovo nikdar več vršil aktivne vojaške službe, da ni izbruhnila sedanja velika vojna. Ali takih vojskovodij, ki so se v visoki starosti znali hrabro in spretno operirati, pozna zgodovina več. Na prvem mestu bodi omenjen naš maršal Radecki, ki je prvokrat nastopil kot samostojen vojskovodja v letu 1848, ko je bil že v 82. letu svojega življenja (rojen 17. 12. 1766). Seveda je imel že v osvobodilnih vojnah, ko je fungiral kakor šef generalnega štaba kneza Schwarzenberga, prilike, da se je uveljavil na višjem vodstvu armad. Feldmaršal knez Blücher, ki je bil posebej drzen naskakovalec, je bil tedaj, ko se je prvokrat odlikoval kot samostojen armadni poveljnik, v osvobodilni vojni 1813, že v 71. letu svojega življenja (rojen leta 1742). Feldmaršal grof Moltke (rojen 1. 1800), je bil tedaj, ko je prvokrat zmagal v vojni (1866), 66 let star. Na drugi strani pa ga gotovo ni bilo vojskovodje, ki bi bil v mlajših letih izvajal prve uspehe, nego Aleksander Veliki, ki si je podjarmil ljudstva Tracije: bil je šele v 21. letu svoje dobe. Uspeh njegovih del je pripisovali njegovemu geniju. Vendar ne bi bil nikdar — če ne bi bil kraljev sin — v tako mladih letih prišel v položaj, da bi bil mogel nastopiti kot vojskovodja. Nadvojvoda Karl je bil, ko je žel prve lovorike kot vojskovodja (1796) šele v 25., Napoleon v vojni 1796 (v Italiji) šele v 26. letu. Hanibal je šel pred Saguntom 28. Friderik Veliki pri Mollvitzu 29 let. Cezar pa je bil ob začetku svojega vojskovodskega življenja (početek osvajanja Galije) že v 42., nadvojvoda Albrecht v vojni 1866 v 49. letu življenja. Zanimiv je pogled na vojskovodje v eni najsijajnih vojen, kar jih je vodil Napoleon, v vojni leta 1805 (Ulm in Austerlitz). Tu je šel Napoleon 36, njegov šef generalnega štaba Berthier 52, Murat 34, Bernadotte 41, Mortier, 37, Soult, Ney in Lannes 36, Mar-mont 31 let. Vidimo, da je bila to v primeru z njihovim položajem zelo mladostna družba. Kakor izhaja iz rečenega, ne izključuje visoka starost ne rezkosti, ne genija, vendar pa so dajali na sploh mladostni, ali pa v polni moški dobi nahajajoči se vojskovodje največji kontigent.

Domače vesti.

Pokojni nadvojvoda Fran Ferdinand in Dalmatinci. »Naše Jedinstvo« javlja: Tudi dalmatinski polk št. 22 se je udeleževal velikih vaj v Sarajevu. Zadnjega dne pred umorom je prišel pokojni nadvojvoda Fran Ferdinand med vojake in jim je rekel: Vi ste moji Dalmatinci. Vi ste moji junaki. Vaš polk premestim na Dunaj. Vojaki so pozdravili te besede z burnim vzklanjem nadvojvodi. Naslednjega dne je bil nadvojvoda mrtev....

Prepoved streljanja z mošnjari, spuščanja rakete in streljanja, kakor jo je pred kratkim razglasil c. kr. namestništveni svetovalec v Trstu in je bila razglašena tudi v št. 253. našega lista z dne 11. t. m., razglašena sedaj tudi c. kr. redarstveno ravnateljstvo v Trstu z ozirom na svoje uradno področje.

Zopet 600 delavcev brez zaslužka. Gradnje novih vojašnic v Rocolu suspendirana. Na obširnem zemljišču Wildi v Rocolu se grade nove vojašnice. »Se grade«, ni prav rečeno, ker prav za prav se ne grade več, ker je bilo to delo predčerašnjim 19. t. m. suspendirano. Z dne 12. t. m. je stavbeno podjetje »Union«, kateremu je občina poverila gradnjo teh vojašnic, naznalo mestnemu magistratu, da bo moralo prenehati z delom. Ta svoj sklep utemeljuje podjetje »Union« z raznimi razlogi, kakor s potežkočami v dobavi materiala in raznimi drugimi potežkočami in ovirami, ki so nastale zadnje čase radi nenormalnih razmer, vsled česar da bi bilo podjetju nemogoče izročiti dovršeno delo dne 1. aprila, kakor je določeno v pogodbi. — Nam za sedaj ni toliko do vprašanja, ali bodo vojašnice pravočasno dovršene do pogodbeno določenega roka. Mari nam je po onih 600 delavcev, ki so bili pri tem delu služili sebi in svojim družinam vsakdanji kruh, in ki vsled suspenzije tega dela z družinami vred ostanejo brez zaslužka in pomnože je tako preveliko število brezposelnih. — Občinski odbor se je sicer v svoji zadnji seji, dne 19. t. m., predčerašnjim, bavil s tem vprašanjem in odobril korak občinske eksekutive, ki je poveljala stavbeno podjetje »Union«, naj v izogib po pogodbi določenih posledic tekom

treh dni zopet prične z delom. Obenem je pa mestni odbor tudi naročil občinski eksekutivi, naj ukrene vse potrebno, da se pride kolikor možno v okolišnicah te suspenzije. Slednjic si je mestni odbor rezerviral druge nadaljne sklepe v tem pogledu. — Kakor smo že rekli, najhuje v vsej tej aferi je dejstvo, da vsled suspenzije ostane brez zaslužka nič manje nego 600 delavcev, kar je posebno v sedanjih nenormalnih razmerah velikega pomena.

Tudi pri avstrijskem Lloyd. Tudi avstrijski Lloyd je odpustil vse svoje uslužbenice. Sicer ne takoj, ampak vsi Lloydovi nameščenci so dobili od ravnateljstva pismo, s katerim se jim odpoveduje služba z dne 31. decembra t. l., z opombo, da si ravnateljstvo pridržuje pravico, da po tem dnevu skurči število osebja, ali pa zmanjša plače (dočim je draginja na vseh najpotrebnejših življenjskih potrebščinah vsak dan večja in občutljivejša!!) In tudi s tem vprašanjem se je bavil mestni odbor v svoji včerajšnji seji ter je sklenil naročiti državnemu poslancu Dr. Pitaccu da intervenira pri ministru v svrhu, da isto najenergičnejše nastopi proti ogromni škodi, ki bi jo trpelo tržaško prebivalstvo vsled sklepa Lloydove družbe.

Cepiljenje proti koleri v armadi. Dunajski bakteriološki zavod je odposlal v Galicijo 120.000 paketov seruma proti koleri. Pod vodstvom strokovnjaka dr. Bussona, ki je sodeloval na Balkanu, je začelo cepiljenje vojakov proti koleri. Cepiljenje ne povzroča nikakih bolečin ali neugodnosti. Učinek traja okoli tri mesece. Cepiljenje izvaja posebna zdravniška komisija, ki grede od armade do armade. Ugotovljeno je, da, četudi ta serum ne obvaruje absolutno vsakogar pred kolerom, je vendar njegovo delovanje tako blagodejno, da pri tistih, ki so bili poprej cepljeni, bolezni v 90 od 100 slučajev nehuje brez večjih posledic.

Razne vesti.

»Radiotelefon« — nov Marconijev izum. Dne 5. t. m. so se vršili v navzočnosti kralja in italijanskem mornaričnem ministru poizkusi z Marconijevim novim izumom — »radiotelefonom«, to je telefonom brez žic. Poizkuse je vodil Marconi sam ter se je pogovarjal z radiotelefonsko postajo v Centocelle-u. Daljaja je iznašala 12 km. Poizkus je vspel popolnoma. — Marconi je izjavil, da se more vojne ladje takoj opremiti z njegovim aparatom. Razdalja med postajami nima nikakega vpliva na vspešno telefonsko obveščanje. Na istem izumu deluje že dolgo let prof. Argenter, ali dosedaj ni dosegel zaželenega uspeha. S tem v zvezi javljajo iz Rima: Duhovnik profesor Argenter je izpopolnil svoj izum, s katerim more vsakdo vložiti vse brez žice javljene besede. Njegov aparat bo stal okoli 12 Kr. Ta aparat se pričvrsti na katero koli žico električnega toka in brzojavna postaja za sprejemanje je gotova. Italijanski minister za pošto in brzojav je odposlal višjega uradnika, da prouči Argenterijev aparat. Marconi se je najpoglavneje izrazil o tem izumu.

Gostilna „Pri Deteljici“

v TRSTU, ulica Belvedere št. 7

Priznana najboljša in najcenejša kuhinja.

Pristna domača in tuja vina.

Zaloga dalmatinskega vina

FILIP IVANŠEVIĆ
lastnega pridelka iz Jesenic pri Omisu
ulica Valdiriva 17, tel. 1405. Prodaja na
drobno in na debelo. — Gostilna: „Ali
Adria“, ul. Nova 13 in gostilna-buffet,
Piazza Giuseppeina št. 7, v katerih
toči svoja vina prve vrste.

» Dobroznana mirodnica »

Iv. Camauli

Sv. Ivan - Trst - blizu Mr. doma

Velik izbor barv

= pov